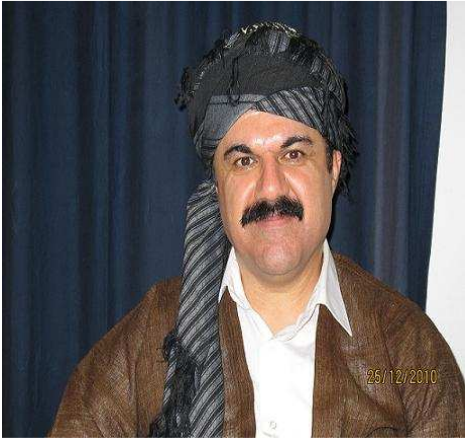

چەند ھەلەپھەکی دیکە پۆژنامە کوردستانی نوێ

پنجشەممە 6.10.2011

دەرسیم رەحمان فەرھان

Darsim2006@hotmail.com

ھەلەپھە یەكەم: لە گۆشە (ئەمڕۆ لە میژوودا) ی پۆژنامە کوردستانی نوێ، کە تایبەتە بە پووداوە میژووییە گەنەکانی کوردستان، ناوچەکە و جیهان، پۆژنامە نووسانی کوردستانی نوێ لە پێکەوتی (7.8.2011) دا نووسیان: (1933 سوپای عێراق بەھاوکاری فڕۆکە جەنگییەکانی بەریتانیا ھێرشیکێ گەورە کردەسەر شارۆچکە سەمیل و دەورووبەری، لە ئەنجامی ئەو ھێرشەدا پێنج ھەزار ھاوولاتی ئاشوری ئەو ناوچەییە شەھیدبون، ئەو رۆژە بە رۆژی شەھیدانی ئاشوری ناوناو؛ سەرچاوە: (کوردستانی نوێ، ژمارە (5551)، یەکشەممە، پێکەوتی (7.8.2011)، ئەمڕۆ لە میژوودا، ل19).

سەرھات دەبێت ئەو بۆنە کە ھەم میژووی پووداوەکە ھەلەپھە و پێکەوتی (7.8.1933) نییە، بەلکو (5.8.1933) یە، وە ھەم ژمارە قوربانییەکان ھەلەپھە و زۆری خراوەتە سەر، کە پێنج ھەزار کەس نییە، بەلکو نزیکەی پێنج سەد کەس، کە لە ھەردوو باردا ژمارە قوربانییەکان ژمارەییکی زۆر زۆر.

سەبارەت بە میژووی پووداوەکە دکتۆر جەمال نەبەز، لە لاپەرە (110) ی پەرتووکی (کوردستان و شۆرشەکە) دا باسی ئەو کردووە کە سوپای ئێراق، لە پێکەوتی (5.8.1933) دا پەلاماری ئاشوورییەکانی بادینان و موسڵی دا، ژمارەییکی یەكجار زۆر لە دانیشتوانی سیفیلیان لە ناوچەکەدا کوشت و بریندارکرد.

سەبارەت بە ژمارە قوربانییەکان، مەحمود دۆرە ئەفسەری سوپای ئێراق، لە لاپەرە (179) ی پەرتووکی (القضية الكردية) دا نووسیویتی: (لەو پەلامارەدا بۆ سەر ئاشوورییەکان، (130) کوژراو و (80) برینداری لیکەوتەو، ئەو جگە لە بە کۆمەڵکوشتنی نزیکەی (500) ئاشووری سیفیلی لەناو شارۆچکە سەمیل و دەورووبەریدا).

کەچی ئاشوورییەکان ژمارە قوربانییەکانی خۆیان بە نزیکەی (600) کەس دادەنێن، کە زۆربەیی ھەرە زۆرییان ژن، منداڵ، پیر و پەكکەوتە بوونە؛ سەرچاوە: (دەرسیم دیبەگەیی، میژووی کوردستانی شارێ موسڵ، بەرگی یەكەم و دوو، چاپی دوو، ل71، لە مەلپەرەکانی ئینتەرنێتدا بۆ لۆکراوەتەو).

ھەلەپھە دوو: پۆژنامە نووسی تایبەت بە بابەتی (ئەمڕۆ لە میژوودا) لە پۆژنامە کوردستانی نوێ لە پێکەوتی (12.8.2011) دا نووسیویتی: (1995 ھەردوو زاوا و کچەکانی سەدام حوسین، ھەریەک لە حوسین کامڵ وەزیری پیشەسازی عێراق، سەدام کامڵی برای و ھەردوو ژنەکانیان رەغدو رەنا عێراقیان بەجێھێشت و لە ئوردن گیرسانەو، بەلام پاش چەند رۆژیک و بە بریاری لیبۆردنی سەدام حوسین گەرانەووە عێراق و لەلایەن بنەمالەیی سەدامەو ھەردوو زاواکەیی حوسین کامڵ و سەدام کامڵ کوژران؛ سەرچاوە: (کوردستانی نوێ، ژمارە (5556)، ھەینی، پێکەوتی (12.8.2011)، ئەمڕۆ لە میژوودا، ل19).

حوسین کامڵ ھەسەن مەجید و سەدامی برای، لە پێکەوتی (7.8.1995) دا لە سەدام جیابوونەو و ئێراقیان بەرەو ئوردن بەجێھێشت، نەك وەكو ئەوێ کە پۆژنامە کوردستانی نووسیویتی گواپە پۆژی (12.8.1995) ئێراقیان جێھێشتووە. دواتر حوسین کامڵ و براکەیی لەسەر بەلێن و لیبۆردنیکێ تایبەتی سەدام حوسین لە پێکەوتی (19.2.1996) دا لەگەڵ خێزانەکانیان گەرانەووە بەغدا، بەلام لە پێنجەم پۆژدا واتە لە پێکەوتی (23.2.1996) دا ھێزیکێ سەدام بە سەرکردایەتی عەلی ھەسەن مەجید، عودەیی سەدام و قوسەیی سەدام لە گەپەکی سەیدیەیی بەغدا، چوونە سەریان و ھەردووکیان لەگەڵ ھەکیمیی برايان، باوکیان، خوشکیکیان و منداڵەکانیدا کوشتن. بەمەش ماوەی نیوانی راکردنی دوو براکە و کوشتنیان دەکاتە شەش مانگ و نیو، نەك چەند پۆژیک وەكو ئەوێ کە پۆژنامە کوردستانی

نۆی نووسیویەتی. جیاوازی نیوان چەند پۆژیک و شەش مانگ و نیویش جیاوازییەکی زۆرە، بۆیە ئەو دەیتە هەلەیهکی زەقی پۆژنامە کوردستانی نۆی.

هەلەئە سێیەم: پۆژنامەنووسی تایبەت بە بابەتی (ئەمڕۆ لە میژوودا) لە پۆژنامە کوردستانی نۆی لە ڕێکەوتی (14.8.2011)دا نووسیویتی: (2007 لە ئەنجامی چوار تەقینەو لە شارۆچکە شەنگاری پارێزگای موسڵ، زیاتر لە (200) هاوولاتی شەهیدبوون و (200) هاوولاتی دیکە برینداربوون؛ سەرچاوە: (کوردستانی نۆی، ژمارە (5557)، یەکشەممە، ڕێکەوتی (14.8.2011)، ئەمڕۆ لە میژوودا، ل19).

سەرەتا، پەلامارە خۆکوژیەکی (14.8.2007)ی دەقەری ئیزیدیەکان کە لە ڕێگای چوار کامیۆنەو ئەنجام دران، لە کۆمەڵگاکانی (گەرد عوزیر و سیپا شیخ خەری) سەر بە قەزای شەنگال ئەنجامدران، نەک وەکو ئەو پۆژنامە کوردستانی نۆی نووسیویەتی، گواوە لە شارۆچکە شەنگال ئەنجام دراوان. دواتر سەبارەت بە ژمارە قوربانیەکان، بەگوێزە دەنگوباسی کەناله کوردییەکان کە بەرزترین ژمارەم وەرگرتوو، ئەم تەقینەو تیرۆرستانە بوونە هۆی شەهیدبوونی نزیکەی (344) هاوولاتی کورد و بیسەر و شۆینبوونی (77) هاوولاتی و برینداربوونی (396)ی دیکە، بەلام بوگوێزە مەلپەری ئازانسێ دەنگوباسی کوردستان (شەنگال یادی سالوگەری کۆژرانی 550 لە 2007 دەکاتەو)، نووسیویتی: (لە 14ی ئاب/ئۆگستسی 2007 هەردوو کۆمەڵگە (گەرد عوزیر و سیپا شیخ خەری) لە باشووری شارۆکە پووبەرووی 4 تەقینەو هاکات هاتەو و لە ئەنجامدا 550 کەس کۆژران و زیاتر لە 800 تریش بریندار بوون کە زۆرینەیان ئیزیدی بوون)، نەک وەکو ئەو پۆژنامە کوردستانی نۆی نووسیویتی، کە گواوە دوو سەد شەهید و دوو سەد بریندارن.

هەلەئە چوارەم: پۆژنامەنووسی تایبەت بە بابەتی (ئەمڕۆ لە میژوودا) لە پۆژنامە کوردستانی نۆی لە ڕێکەوتی (17.8.2011)دا نووسیویتی: (2003 تاوانبار عەلی حەسەن مەجید ناسراو بە (عەلی کیمیایی) لەلایەن هێزەکانی ئەمریکاوە دەستگیرکرا، عەلی کیمیایی ئامۆزای سەدام حوسەین لە سالی (1987) لەلایەن سەداموە کرا بە سکریتی نووسینگە کاروباری باکوور و سالی (1988) تەواوی دەسلاتی لەو ناوچەیەدا گرتە دەست و سەرپرشتی پرۆسە ئێفئال و جینۆسایدی گەلی کوردی کرد؛ سەرچاوە: کوردستانی نۆی، ژمارە (5560)، پۆژی چوارشەممە، ڕێکەوتی (17.8.2011)، ئەمڕۆ لە میژوودا، ل19).

لێرەدا دووبارە پۆژنامەنووسی تایبەت بە گۆشە ئەمڕۆ لە میژوودا کەوتۆتە چەند هەلەیهکەو. سەرەتا عەلی حەسەن مەجید بە (عەلی کیمیایی) ناسراو نەک (عەلی کیمیایی)، دواتر پۆژنامەنووسی تایبەت بەو گۆشە جیاوازی نیوان نووسینگە کاروباری باکوور و نووسینگە باکووری ڕێکخستەکانی حزبی بەعسی عەرەبی ئیشتراکی ناکات، کە ئەو یەکەمیان دەزگایەکی حزبی سەر بەو دەوڵەتێکە بێرووی حزبیە بوو و عەلی حەسەن بەرپرسی هەردووکیان بوو. عەلی حەسەن مەجید بەگوێزە بریاری ژمارە (160)ی ڕێکەوتی (29.3.1987)ی ئەنجومەنی سەرکردایەتی شۆرش کرا بە ڕازگری نەینی نووسینگە باکووری ڕێکخستەکانی حزبی بەعس و دەسلاتی رەهای پێدرا لە پێناوی جێبەجێکردنی سیاسەتەکانی حزبی ناوبراو لە کوردستاندا. عەلی کیمیایی، هەر بەگوێزە ئەو دەسلاتی بەپێی بریاری ژمارە (160)ی سالی (1987)دا کە ئەنجومەنی سەرکردایەتی شۆرش پێدایوو، لە سالی (1988)دا شالاوکانی ئەنفالی جێبەجێکرد، هەلەبجە کیمیاباران کرد و نزیکەی (3500-4000) گوندی کوردستانی کیمیاباران و کاول کرد، نەک وەکو ئەو پۆژنامە کوردستانی نۆی نووسیویتی، گواوە ئەو دەسلاتی لە سالی (1988)دا پێدرا.

هەلەى پىنجەم: لە ھەمان ژمارەى كوردستانى نوێ و ھەمان لاپەرەدا، پوژنامەنووسى تايبەت بە بابەتى (ئەمرو لە ميژوودا) لە پوژنامەى كوردستانى نوێ نووسيويتى: (محەمەد چياو حەق-ى سەرۆكى پاكستانى بە پىلانكى نەخشە بۆ داپژراو بەھۆى تەقىنەوھى فرۆكەكەيەوھ تيرۆركرا، محەمەد چياو سالى (1924) لەدايكبوو، سالى (1976) بوو بە سەرۆكى ئەركانى سوپاى پاكستان، لە سالى (1977 تا سالى 1988) سەرۆكى پاكستان بوو؛ سەرچاوە: كوردستانى نوێ، ژمارە (5560)، پوژى چوارشەممە، پىكەوتى (17.8.2011)، ئەمرو لە ميژوودا، ل19).

ناوى تەواوى سەرۆكى پاكستان (محەمەد زيا ئول حەق محەمەدكەرەم) بوو نەك محەمەد چياو حەق، كە لەنيوان (17.8.1988-12.8.1924) دا ژياو و دواى كودەتايەك لەدژى زولفەقار عەلى بۆتو لە پىكەوتى (5.7.1977) دا دەسلەلاتى گرتە دەست، بەلام لەنيوان (17.8.1988-16.9.1978) دا شەشەم سەرۆك كۆمارى ئەو وڵاتە بوو، نەك وەكو ئەوھى كە پوژنامەى كوردستانى نوێ نووسيويتى، گوايە لەنيوان (1988-1977) دا سەرۆكى پاكستان بووبو.

هەلەى شەشەم: پوژنامەنووسى تايبەت بە بابەتى (ئەمرو لە ميژوودا) لە پوژنامەى كوردستانى نوێ لە پىكەوتى (22.8.2011) دا نووسيويتى: (1974 پاش ئەوھى گفتوگوى نيوان شۆرشى كوردستان و حكومەتى ئەوكاتەى عىراق بەبى ئەنجام كۆتايى ھات، زۆربەى خەلكى كوردستان شارەكانيان بەجێھێشت و بەرھە ناوچە ئازادكراوھكان كۆچيان كرد؛ سەرچاوە: (كوردستانى نوێ، ژمارە (5564)، پوژى دووشەممە، پىكەوتى (22.8.2011)، ئەمرو لە ميژوودا، ل19).

ئەوھى لە سەرەوھدا ئەو پوژنامەنووسەى پوژنامەى كوردستانى نوێ نووسيويتى، ھەلەيەكى دىكەيە، چونكە ھەر لە دواى گەرانەوھى شاندى سەركرایەتى شۆرشى كوردستان لە بەغدا لە پوژانى (9-10/3/1974) دا، كۆمەلانى خەلكى كوردستان بەجاريك شارەكانيان جێھێشت و پەنايان بۆ ناوچەكانى ژێر دەسلەلاتى شۆرش و دوورە دەستى پوژى برد. ئەى فرۆكەكانى پوژى بەعس لە پىكەوتى (24.4.1974) دا پەلامارى شارى قەلادزە-يان نەدا و (163) كەسيان شەھىد و نزىكەى (350) ھاوولەتى بىتاوانى شارەكەيان لە مندال، ژن و پىر برىندار نەكرد؟ ھەر فرۆكەكانى پوژى سەدام لە پىكەوتى (27.4.1974) دا (43) كەسيان لە دانىشتوانى شاروچكەى ھەلەبجە شەھىد و (50) كەسيان برىندار كرد. ھەر دوو پوژ دواتریش لە پىكەوتى (29.4.1974) دا لە سەر پردى گەلە (29) كەسيان شەھىد كرد. ئەو ميژووانەى سەرەوھ كە فرۆكەكانى پوژى بۆردوومانى شارەكانى كوردستان-يان كردووە، دانىشتوانى شارە گەرەكانى كوردستان و دىھاتەكانى دەورووبەريان لە سەرەوھى مانگىك دەبوو، شارەكان و دىھاتەكانيان جێھێشتبوو.

من پىچم وایە پوژنامەى كوردستانى نوێ يان پوژنامەنووسى تايبەت بەو گۆشەيە، پوژى پەلامارى شارى رەواندزى كە لە پىكەوتى (22.8.1974) دا لەلایەن پوژى ئىراقەوھ ئەو پەلامارە ئەنجام درا، تىكەل بە چۆلكردنى شارەكانى كوردستان كردووە، كە لەو پوژەدا دانىشتوانى شارى رەواندز لەبەر ھىرشى درندانەى پوژى بۆ سەر شارەكەيان، ئەو شارەيان بەتەواوى جێھێشت.

هەلەى حەوتەم: پوژنامەنووسى تايبەت بە بابەتى (ئەمرو لە ميژوودا) لە پوژنامەى كوردستانى نوێ لە پىكەوتى (6.10.2011) دا نووسيويتى: (1925 پاش دامەزراندنى دەولەتى پادشايەتى لە عىراق و لەدواى ئەو مەملەتەى لەسەر وىلايەتى موسل دروست بوو، لە خولى بىست و حەوتەمىن-ى كۆمەلەى گەلەدا برىارى ئەوھ درا وىلايەتى موسل بە دەولەتى تازە دروستكرارى عىراقەوھ بلكىنریت؛ سەرچاوە: كوردستانى نوێ، ژمارە (5599)، پوژى پىنجشەممە، پىكەوتى (6.10.2011)، ئەمرو لە ميژوودا، ل15).

لە ماوھى نزىكەى چوار مانگدا پوژنامەنووسانى بابەتى (ئەمرو لە ميژوودا) و پوژنامەى كوردستانى نوێ، بۆ سىنەم جارى و لە سى ميژووى جىادا دەنووسن كە وىلايەتى موسل بە دەولەتى ئىراقەوھ لىكنرا. پىشتەر لە ئەژىر ناوى (چوار ھەلەى زەقى پوژنامەى كوردستانى نوێ) دا، بەباتىكى رەخنەيىم لە پىكەوتى (5.8.2011) دا لەسەر ميژووى ھەلەى

جاری یه کهم و دووهمی لکاندن زۆره ملیانی و یلیایه تی موسل به دهوله تی ئیراق بلاوکرده وه و دوا ی چهند پوژیکیش هه مان بابه تم له پوژنامه ی کوردستانی نویدا بلاوکرایه وه، ئیستا که دهمه ویت وه لامی هه له ی سینییه میان بدهمه وه سه باره ت به هه مان پرس. به لام سه ره تا دهمه ویت هه رسی میژووه هه له که ی کوردستانی نو ی بنووسمه وه، ئینجا دواتر وه لامی هه له که ی سینییه جاریان بدهمه وه.

بو جاری یه کهم: له گوشه ی (ئهمرۆ له میژوودا)، نووسه رانی پوژنامه ی کوردستانی نو ی له پیکه وتی (5.6.2011) دا نووسیویانه: (1926 کیشه ی ویلیایه تی موسل یه کلای کرایه وه به بی ئه وه ی ریز له ویست و رای گه لی کوردی عیراق بگیری، یه کلای کردنه وه ی کیشه ی ویلیایه تی موسل پیچه وانه ی ئه و گفتوگو و به لینه بوو که پاش ته و او بوونی جهنگی یه که می جیهانی به گه لی کورد درابوو، چونکه به پی ریکه وتننامه ی سیقه ر ده بویه گه لی کورد خاوه نی مافه سیاسیه کانی خو ی بویه، به لام ریکه وتننامه ی لوزان ئه و گفته ی نه هینه دی و ویلیایه تی موسل ی به دهوله تی تازه دروست بو ی عیراق-ه وه لکاند - سه رچاوه: کوردستانی نو ی، ژماره (5497)، پوژی یه کشه ممه، پیکه وتی (5.6.2011)، ل23).

بو جاری دووهم: له گوشه ی (ئهمرۆ له میژوودا)، نووسه رانی پوژنامه ی کوردستانی نو ی له پیکه وتی (5.7.2011) دا نووسیویانه: (1926 ئینگلیزه کان ویلیایه تی موسل-یان خسته سه ر دهوله تی تازه دروستکراوی عیراق، ئه و سه رده م ویلیایه تی موسل شاره کانی که رکوک و هه ولیز و سلیمانی ده گرت ه وه - سه رچاوه: کوردستانی نو ی، ژماره (5523)، پوژی سینییه ممه، پیکه وتی (5.7.2011)، ل23).

بو جاری سینییه میش نووسیویانه: (وهکو ئه وه ی له هه له ی حه وته مدا له سه ره وه دا ئاماژم پیکردوه و پیویست به دووباره کردنه وه ناکات).

به راستی ئه وه هه م هه له ی پوژنامه نووس و به رپرسی ئه و گوشه یه و هه م هه له ی به ریوه به ریتی پوژنامه ی کوردستانی نو ی-یه، له لایه ک که به ریوه به ریتی پوژنامه که (کهسانی شیایان له شوینی شیاو دانه ناوه)، له لاکه ی تریشه وه نه شاره زایی و ناووردینی ئه وان ده رده خات که که سیکی شاره زا له میژوو به نووسینه کاند ناچیت ه وه به ر له چاپکردنیان و دوا ی چاپکردنیشان بو ئه وه ی ئه گه ر هه ر هه له یه ک رویداوو، پوژش بو هه له کانیان بیننه وه، چونکه پوژنامه یه کی وهکو پوژنامه ی کوردستانی نو ی ده بیته سه رچاوه ی نووسینی چهن دین بابه ت، لیکولینه وه ی زانستی، میژوویی، ئه ده بی و هتد، ناشکریت پوژنامه یه ک که ده کریت به سه رچاوه ی توژی نه وه ی زانستی و میژوویی له هه مان کاتدا ته ژ ی بیت له هه له.

بو ئه وه ی له وه زیاتر خوینه رانی کوردستانی نو ی سه ریان لی نه شیویت به تاییه تی نه وه ی تازه پیکه یشتوو یان ئه وانه ی زانیاری زوریان نییه له سه ر پرسی لکاندن ویلیایه تی موسل (باشووری کوردستان) به دهوله تی ئیراق، دهمه ویت به کورتی باسی چۆنیته تی و میژووی لکاندن ویلیایه تی موسل به دهوله تی ئیراق-ه وه بکه م.

سه باره ت به پرسی لکاندن ویلیایه تی موسل، خولی سی و سی ئه نجومه نی کومه له ی نه ته وه کان له نیوان (2 تا 28.9.1925) دا درپژه ی به کو بونه وه کانی داو کومیسییونی توژی نه وه ی پرسی ویلیایه تی موسل راپورتی خو ی له کو بونه وه ی پیکه وتی (3.9.1925) دا بو کومه له ی نه ته وه کان به رزکرده وه و راپورته که به سه ر ته وای ئه ندامانی ئه نجومه نی کومه له ی نه ته وه کان دابه شکرا و دوا ی واژوکردن له لایه ن ئه ندامانی ئه نجومه نه وه، به سه ر میدیادا کانیشدا دابه شکرا. له م دانیشنه دا، گفتوگو له سه ر راپورته که کرا و هه ر دوو لایه نی به ریتانی و تورکی سه رنج و تیبینیه کانی خو یان پيشکه شکرد.

دواتر هه ر سه باره ت به پرسی یه کلاکردنه وه ی کیشه ی ویلیایه تی موسل، خولی سی و حه وتی ئه نجومه نی کومه له ی نه ته وه کان له نیوان (7 تا 16.12.1925) دا درپژه ی به کاره کانی خویدا، به لام دوا ی گفتوگویه کی چر و سه ختی کو بونه وه ی پوژی (10.12.1925) له سه ر پرسی ویلیایه ته که، ئه ندامانی ئه نجومه ن گه یشتنه ریکه وتنیک له سه ر بوچوونی (کومیسییونی توژی نه وه ی پرسی ویلیایه تی موسل)، به وه ی ئه و خاكانه ی که ده که ونه باشووری هیل ی بروکسل به ئیراق هه بلکیرین، له گه ل داواکردن له به ریتانیا له پیناوی دابینکردن و گه ره ننتیکردنی مافه کانی کورد و

ڀيوشويني دامه‌زاندني به‌ږيوه‌بريتييه‌کي ناوځوي کوردي که مافه‌کانيان مسوگه‌ر بکات، به‌لام تورکيا قايل نه‌بوو. ئهنجومه‌ني کومه‌له‌ي نه‌ته‌وه‌کان له‌ ږيکه‌وتي (16.12.1925) دا، کوبونه‌وه‌يه‌کي تري کرد و سه‌روکي ئهنجومه‌ني کومه‌له‌ي نه‌ته‌وه‌کان پيشتر داواي له‌ نوينه‌ري تورک (توفيق پوشدي به‌گ) کردبوو، بۇ ئه‌وه‌ي ئاماده‌ي کوبونه‌وه‌ي ئه‌م ږوژه‌ بيت، به‌لام ناوبراو قايل نه‌بوو به‌شداري کوبونه‌وه‌که بکات. له‌ ئه‌نجامدا ئهنجومه‌ني ناوبراو له‌ روژي هيني، ږيکه‌وتي (16.12.1925) دا، له‌ کوبونه‌وه‌ي ژماره (37) ي خويدا له‌ جنيف و به‌ ئاماده‌بووني (69) ئه‌ندام له‌ کوي (100) ئه‌ندام، که (37) ئه‌ندام به‌ به‌لي و (24) ئه‌ندام به‌ نه‌خير و (8) ئه‌ندام به‌ کاتي سبي ده‌نگيان دا، هه‌روه‌ها به‌ پشت به‌ستن به‌ و ږيکه‌وتنه‌ي کوبونه‌وه‌ي پيشووي ئهنجومه‌ن خوي که له‌ ږيکه‌وتي (10.12.1925) دا کردبووي، له‌ هه‌مان کاتدا له‌ ژيړ پاله‌ په‌ستوي به‌ريتانيا و برياري پيشوختي ئه‌وان و تاراده‌يه‌ک به‌ پيچه‌وانه‌ي ته‌واوي راپورت و راسپارده‌کاني (کوميسيوني توژينه‌وه‌ي يرسي ويلايه‌تي موسل)، به‌تابه‌ت به‌ پيچه‌وانه‌ي (به‌لگه‌کاني ره‌گه‌زايه‌تي، ميژوويي و جوگرافي)، به‌ برياري ژماره (77) ي خوي، ئهنجومه‌ني کومه‌له‌ي نه‌ته‌وه‌کان باشووري کوردستان (ويلايه‌تي موسل) ي به‌شيوه‌يه‌کي فهرمي به‌ ئيراقه‌وه‌ لکاند و هيلي بروکسلي وه‌کو سنووري کوتايي نيوان هه‌ر دوو ولايتي ئيراق و تورکيا ده‌ستنيشانکرد.

که‌واته‌ برياري لکاندي ويلايه‌تي موسل يان (باشووري کوردستان) که خاک و نيشتماي کورده به‌ ئيراق عاره‌بي، له‌ لايه‌ن ئهنجومه‌ني کومه‌له‌ي نه‌ته‌وه‌کان له‌ ږيکه‌وتي (16.12.1925) دا بووه، نه‌ک وه‌کو ئه‌وه‌ي که ږوژنامه‌نووساني کوردستاني نوي سي ږيکه‌وتي جياي (5.6.1926) و (5.7.1926) و (6.10.1925) يان بۇ داناوه.